

Briuselis, 2020 09 07
COM(2020) 491 final

2020/0251 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo reaguojant į COVID-19 protrūkį iš dalies keičiamos Reglamento (ES)
Nr. 168/2013 nuostatos dėl L kategorijos serijos pabaigos transporto priemonėms
taikomų specialių priemonių**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

COVID-19 pandemija sukelia didelių sutrikimų, darančių poveikį motociklų pramonės sektoriui. Tai įvairūs sukrėtimai, dėl kurių, viena vertus, staiga sutrinka gamyba ir tarptautinės vertės grandinės ir, kita vertus, smarkiai sumažėja paklausa ir padidėja transporto priemonių atsargos. Tai turi įtakos gamintojų gebėjimui laikytis kai kurių 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 168/2013 nustatytų terminų.

Pagal tą reglamentą Euro 5 etapo išmetamųjų teršalų lygis bus pradėtas taikyti 2021 m. sausio 1 d., o tai reiškia, kad nuo tos dienos Sąjungos rinkai gali būti pateikiamos tik Euro 5 reikalavimus atitinkančios transporto priemonės.

Tačiau dėl COVID-19 protrūkio motociklų pardavimui padarytas didelis poveikis. Paprastai iki 60 proc. motociklų parduodama kovo–liepos mėn. Dėl valstybių narių valdžios institucijų taikomų izoliavimo priemonių didžiausio aktyvumo sezonu prekyba negalėjo būti vykdoma. Remiantis sektoriaus šaltiniais, apskaičiuota, kad 2020 m. kovo mėn. buvo turima maždaug 553 700 Euro 4 transporto priemonių atsargų. Izoliavimo priemonių taikymo metu pardavimas sumažėjo 98 proc. ir nuo to laiko išliko vangus. Todėl tikėtina, kad iki metų pabaigos bus parduotos ne visos šiuo metu turimos Euro 4 transporto priemonių atsargos.

Nors Reglamente (ES) Nr. 168/2013 numatyta galimybė gamintojams parduoti vadinamąsias serijos pabaigos transporto priemones (t. y. senas naujausių reikalavimų neatitinkančių transporto priemonių atsargas), kiekvienoje valstybėje tokių transporto priemonių skaičius negali viršyti 10 proc. vidutinio transporto priemonių, parduotų per dvejus ankstesnius metus, skaičiaus arba šimto transporto priemonių. Transporto priemonių, kurios gali būti registruojamos kaip serijos pabaigos transporto priemonės, skaičius nustatomas valstybių narių nuožiūra.

Atsižvelgiant į šį sutrikimą, turimų transporto priemonių atsargų skaičių ir beveik visiškai sustojusią prekybą 2020 m. sezono piko metu, galiojančios nuostatos dėl serijos pabaigos nėra tinkamas mechanizmas susiklosčiusiai padėčiai ištaisyti. Todėl serijos pabaigos nuostatos turėtų būti pritaikytos, kad prekiautojai galėtų parduoti daugiau turimų Euro 4 transporto priemonių atsargų tik 2021 m.

Šiuo pasiūlymu išmetamųjų teršalų kiekis nebus didinamas, nes lanksčios nuostatos bus taikomos tik izoliavimo priemonių taikymo metu jau pagamintoms transporto priemonėms. Be to, nereikėtų be reikalo atiduoti į metalo laužą transporto priemones, kurios kitu atveju, jei krizė nebūtų įvykusi, būtų buvusios pateiktos rinkai. Šiuo pasiūlymu Euro 5 etapo įsigaliojimas 2021 m. sausio 1 d. visoms naujai pagamintoms transporto priemonėms nebus atidėtas.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnis.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Subsidiarumo principas taikomas, nes pasiūlymas nepriklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

Kadangi pasiūlymu iš dalies keičiami galiojantys ES teisės aktai, šiuos klausimus veiksmingai spręsti gali tik ES. Be to, politikos tikslų valstybės narės savo veiksmais negali deramai pasiekti.

Siekiant sukurti ES transporto priemonių tipo patvirtinimo sistemą, variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo techniniai reikalavimai, susiję su sauga ir aplinkosauga, privalo būti suderinti Sąjungos lygiu. Vien tik valstybių narių veiksmais būtų pakenkta visai transporto priemonių tipo patvirtinimo sistemai. Europos Sąjungos veiksmai reikalingi, nes būtina užtikrinti, kad nekiltų kliūčių bendrosios rinkos veikimui.

Todėl pasiūlymas atitinka subsidarumo principą.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, kadangi juo nesiekama daugiau nei būtina norint įgyvendinti tinkamo vidaus rinkos veikimo užtikrinimo tikslus tuo pačiu išlaikant aukštą visuomenės saugos ir aplinkosaugos lygį.

- **Priemonės pasirinkimas**

Reglamentas, kuriuo keičiamas reglamentas.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Prie šio pasiūlymo nepridėtas atskiras poveikio vertinimas, nes jau atliktas Reglamento (ES) Nr. 168/2013 poveikio vertinimas. Šiuo pasiūlymu tas reglamentas iš esmės nekeičiamas ir juo susijusioms šalims nenustatoma naujų įpareigojimų. Juo visų pirma siekiama dėl išskirtinių priežasčių, susijusių su dabartiniu COVID-19 protrūkiu, numatyti specialias serijos pabaigos nuostatas, taikytinas tik 2021 m.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio ES institucijų biudžetui.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo reaguojant į COVID-19 protrūkį iš dalies keičiamos Reglamento (ES)
Nr. 168/2013 nuostatos dėl L kategorijos serijos pabaigos transporto priemonėms
taikomų specialių priemonių**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
pasikonsultavę su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu¹,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) dėl COVID-19 protrūkio sutriko L kategorijos transporto priemonių svarbiausių dalių ir komponentų tiekimo grandinė ir labai sumažėjo tų transporto priemonių paklausa, todėl gamintojai labai vėlavo realizuoti turimas Euro 4 transporto priemonių, kurios pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 168/2013² IV priedą turi būti registruojamos prieš tai, kai 2021 m. sausio 1 d. bus pradėtas taikyti Euro 5 aplinkosaugos etapas, atsargas;
- (2) Reglamente (ES) Nr. 168/2013 išdėstytomis serijos pabaigos nuostatomis gamintojams leidžiama toliau tiekti rinkai, registruoti arba pradėti eksploatuoti L kategorijos transporto priemonių, kurių negalima tiekti rinkai arba nebegalima tiekti rinkai dėl to, kad įsigaliojo nauji techniniai reikalavimai, pagal kuriuos tos transporto priemonės nebuvo patvirtintos, ribotą atsargų dalį;
- (3) atsižvelgiant į COVID-19 protrūkio sukeltus sutrikimus, akivaizdu, kad Reglamento (ES) Nr. 168/2013 nuostatos dėl serijos pabaigos nėra tinkamas mechanizmas Euro 4 L kategorijos transporto priemonių, kurių atsargų gamintojai turės po to, kai bus įgyvendintas Euro 5 aplinkosaugos etapas, pardavimo klausimui spręsti;
- (4) atsižvelgiant į išskirtines aplinkybes, susidariusias dėl COVID-19 protrūkio, ir siekiant išvengti galimo rinkos sutrikdymo, būtina iš dalies pakeisti Reglamento (ES) Nr. 168/2013 serijos pabaigos taisykles;
- (5) siekiant užtikrinti, kad šios priemonės būtų taikomos tik toms transporto priemonėms, kurių atsargų buvo susikaupę šalims įvedus izoliavimo priemones, transporto

¹ OL C , , p. .

² 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 060, 2013 3 2, p. 52).

priemonių, kurioms taikomos šios specialios serijos pabaigos priemonės, skaičius neturėtų viršyti Euro 4 L kategorijos transporto priemonių, kurių atsargų buvo susikaukę 2020 m. kovo 15 d., skaičiaus;

- (6) atsižvelgiant į skubą, atsiradusią dėl COVID-19 protrūkio sukeltų išskirtinių aplinkybių, buvo nuspręsta, kad aštuonių savaičių laikotarpiui, nustatytam prie ES sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje, tikslinga taikyti išimtį;
- (7) kadangi šių priemonių būtina imtis skubiai, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (8) todėl Reglamentas (ES) Nr. 168/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamente (ES) Nr. 168/2013 įterpiamas 44a straipsnis:

„44a straipsnis

Specialios priemonės, taikomos serijos pabaigos transporto priemonėms, reaguojant į COVID-19 protrūkį

1. Nukrypstant nuo 44 straipsnio, transporto priemonės, atitinkančios transporto priemonių tipą, kurio ES tipo patvirtinimas pagal 37 straipsnio 2 dalies a punktą nustojo galioti 2021 m. sausio 1 d., gali būti tiekiamos rinkai, registruojamos ar pradedamos eksploatuoti kaip serijos pabaigos transporto priemonės iki 2021 m. gruodžio 31 d., laikantis šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalių.

2. 1 dalyje nurodytų serijos pabaigos transporto priemonių skaičius neviršija transporto priemonių, kurių ES tipo patvirtinimas pagal 37 straipsnio 2 dalies a punktą nustojo galioti 2021 m. sausio 1 d. ir kurių atsargų buvo susikaukę 2020 m. kovo 15 d., skaičiaus.

3. Gamintojas, pageidaujantis pasinaudoti 1 dalyje nurodyta leidžiančia nukrypti nuostata, pateikia prašymą kiekvienos valstybės narės, kurioje atitinkamos transporto priemonės bus tiekiamos rinkai, registruojamos ar pradedamos eksploatuoti, nacionalinei institucijai, nurodydamas serijos pabaigos transporto priemonių, kurioms prašoma taikyti 1 dalyje nurodytą leidžiančią nukrypti nuostatą, skaičių.

Atitinkama nacionalinė institucija per mėnesį nuo prašymo gavimo nusprendžia, ar leisti tokias serijos pabaigos transporto priemones registruoti jos teritorijoje, ir nusprendžia dėl jų skaičiaus.

4. Gamintojas pagal 1 dalį pradedamų eksploatuoti transporto priemonių atitikties liudijime daro specialų įrašą, nurodantį, kad transporto priemonė yra „2021 m. serijos pabaigos“ transporto priemonė.

5. Valstybės narės ne vėliau kaip 2021 m. liepos 1 d. praneša Komisijai transporto priemonių, kurioms pagal šį straipsnį suteiktas serijos pabaigos statusas, skaičių.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas